

Wim, to byla záhada.

S nikým podobným se Catherine jaktěživ nestřetla. Kancelář měla dvacet zaměstnanců, a aniž by Wim použil počítačky, pamatoval si plat každého z nich, číslo sociální pojistky a srážky. I když to všechno bylo na papíře, on nosil veškerá čísla týkající se firmy v hlavě. Znal měsíční výdaje a výnosy všech oddělení a srovnával je s předcházejícími měsíci, a to za celých pět let, co u firmy pracoval.

Wim si pamatoval všechno, co kdy zahlédl, zaslechl nebo si přečetl. Rozsah jeho znalostí byl neuvěřitelný. Nejjednodušší dotaz na libovolnou věc v něm spustil proud informací, jenomže byl bohužel nespolečenský.

Catherine se o něm bavila s Evelyn. „Já toho Wima vůbec nechápu.“

„Je to excentrik,“ usoudila Evelyn. „Musíš ho brát takového, jaký je. Nezajímá se o nic než o ta svá čísla. Na lidech mu podle mě vůbec nezáleží.“

„Má nějaké přátele?“

„Ne.“

„A chodí s někým? Chci říct... copak ani nemá holku?“

„Ne.“

Catherine se zdálo, že Wim žije v izolaci a je opuštěný, a v tomto ohledu se s ním cítila spřízněná.

Catherine žasla nad rozsahem Wimových znalostí. Jednou ráno přišla s bolestí v uchu.

Wim jí nevrle poradil: „Toto počasí tomu nikterak neprospěje. Měla byste jít k ušnímu lékaři.“

„Díky, Wime. Já...“

„Ucho se skládá z ušního boltce, zvukovodu, bubínku, kladívka, kovadlinky, třmínku, polokruhovitých kanálek, polohového ústrojí ve vnitřním uchu Eustachovy trubice, sluchového a rovnovážného nervu a hlemýždě.“ A odešel.

Jindy Catherine s Evelyn vzaly Wima na oběd do místní hospody U skopové hlavy. V zadní místnosti hráli hosté šipky.

„Wime, zajímáš se o sport?“ zeptala se ho Catherine. „Viděl jsi někdy hrát baseball?“

„Baseball,“ spustil Wim. „Baseballový míč má obvod devět a čtvrt palce, vyrábí se z tvrdé gumové cívky omotané vláknem a potažené bílou kůží, pálka se obvykle vyrábí z jasanového dřeva, průměr v nejsilnějším místě nepřesahuje dva a tři čtvrtě palce, délka je nanejvýš čtyřicet dva palce.“

Statistiku má v malíku, řekla si Catherine, ale poznal někdy vzrušení ze hry samé?

„Dělal jsi někdy nějaký sport? Třeba košíkovou?“

„Košíková se hraje na dřevěné palubovce nebo betonové ploše, míč má kožený plášť o obvodu jedenatřicet palců, gumová duše se nafukuje na tlak třinácti liber, basketbal vymyslel James Naismith v roce 1891.“

Catherine dostala odpověď.

Někdy Wim vyvolával rozpaky i na veřejnosti. Jednu neděli Catherine a Evelyn vzaly Wima do Maidenheadu na břehu Temže. Na oběd se stavily v Compleat Angleru. Číšník, který je obsluhoval, jim doporučil: „Dnes máme čerstvé mlže.“

Catherine se obrátila na Wima. „Máš rád mlže?“

Wim začal odříkávat „Mlži bivalvia, třída měkkýšů, tělo je kryto pláštěm, který vylučuje dvě lastury, jsou odděleného pohlaví i hermafrodity, vyvíjejí se většinou proměnou, žijí se drobným detritem, žijí hlavně v moři, méně ve sladkých vodách, některé druhy se loví jako lahůdka pro perly a perleť nebo slouží jako potrava, známo 25 000 druhů.“

Číšník na něj civěl s otevřenou pusou. „Přál byste si některé, pane?“

„Mně mlži nechutnají,“ odsekl Wim.

Catherine si své spolupracovníky oblíbila, ale Wim byl pro ni zvláštní. Jeho bystrý mozek a skvělá paměť se vymykaly jejímu chápání, avšak zároveň jí připadal duchem nepřítomný a opuštěný.

Jednoho dne na něj před Evelyn opět zavedla řeč: „Myslíš, že není šance, aby Wim mohl žít normálně? Zamíloval se a založil rodinu?“

Evelyn si povzdechla. „Vždyť už jsem ti řekla: Chybí mu cit. Nikdy k nikomu nepřilne.“

Jenže Catherine tomu nevěřila. Párkrát zachytila ve Wimových očích jakýsi záblesk zájmu – citového rozpoložení, smíchu – a chtěla ho přimět k řeči, pomoci mu. Nebo že by si to jenom namlouvala?

Jednou dostalo osazenstvo kanceláře pozvánku na dobročinný ples do Savoye.

Catherine zašla za Wimem do jeho kanceláře. „Wime, umíš tančit?“

Hleděl na ni nechápavě. „Jeden a půl celého taktu je jedna rytmická jednotka foxtrotu, pán vykročuje levou nohou a dělá dva kroky vpřed, dáma vykročuje pravou a dělá dva kroky vzad, po dvou pomalých krocích následuje jeden rychlý v pravém úhlu k pomalým, pán po jednom kroku levou nohou kupředu poklesne v kolenu – pomalu pak udělá krok kupředu pravou nohou – pomalu potom jde levou nohou doleva – rychle potom přisune pravou nohu k levé – rychle.“

Catherine stála jako zkamenělá a nevěděla, co říct. *Zná všechna slova, ale nechápe jejich význam.*

Catherine se rozhodla, že Kirka seznámí s Wimem.

Stavili se pro Wima v jeho bytě a vzali ho na večeři k Břečťanu. Za celý večer se Wim Kirkovi ani jednou nepodíval přímo do očí. Zdálo se, že je úplně uzavřený do sebe. Kirk na Catherine hleděl úkosem. Nehlasně, pouze rty, ho prosila: *Bav se s ním.* Kirk přikývl a obrátil se k Wimovi.

„Wime, líbí se vám Londýn?“

„Ujde.“

„A které město máte rád?“

„Žádné.“

„A v práci jste spokojený?“

„Ujde to.“

Kirk se podíval na Catherine, zavrtěl hlavou a pokrčil rameny.

Catherine neslyšně škemrala: *Prosím.*

Kirk si povzdechl a znovu se otočil k Wimovi. „Wime, v neděli jdu hrát golf. Nechcete si zahrát?“

Wim odpověděl: „Pro údery si hráč vybírá hůl ze sady šesti až dvanácti, hole jsou z tenké pérující ocelové trubky zakončené hlavicí z různého materiálu různé formy a s různě zakřivenou odpalovací ploškou, plochou hlavicí lze poslat míček nízkou dráhou letu do vzdálenosti 300 metrů i více, hlavice o větším zakřivení způsobí stoupání míčku, ale i odpovídající zkrácení dráhy letu, hole s touto hlavicí se volí pro překonávání překážek, například má-li míček přeletět křoví, strom nebo být vyproštěn z jámy přirozené nebo uměle zhotovené.“

Reynolds zamžikal. „To musíte být hodně dobrý.“

„Nikdy golf nehrál,“ vysvětlila Catherine. „Wim jenom... všechno zná. V matematice si ví rady se vším.“

Reynolds toho měl dost. Doufal, že s Catherine stráví večer sám, a ona místo toho přitáhla tohohle otravu.

Kirk se přinutil k úsměvu. „Vážně?“ Obrátil se na Wima a nevinně se zeptal. „A nevíte náhodou, kolik je padesátá devátá mocnina dvou?“

Wim tiše seděl a půl minuty se zarytě díval na ubrus, a zrovna když se Kirk chystal promluvit, vysypal ze sebe:

„586 460 752 303 423 488.“

„Hergot!“ podivil se Kirk. „A to jako doopravdy?“

„Jo,“ zavrčel Wim. „Doopravdy.“

Catherine se otočila k Wimovi. „Wime, dokážeš vypočítat šestou odmocninu z...“ Střelila číslo od boku: „24 137 585?“

Oba Wima pozorovali, jak tam sedí bez výrazu ve tváři. Za dvacet pět sekund vyklopil výsledek: „Sedmnáct celých šestnáct.“

„To se mi nechce věřit,“ zvolal Kirk.

„Věř tomu,“ přesvědčovala ho Catherine.

Kirk se podíval na Wima. „Jak jste to dokázal?“

Wim pokrčil rameny.

Catherine vysvětlila: Wim umí během půl minuty vynásobit dvě čtyřmístná čísla a za pět minut si zapamatuje padesát telefonních čísel. Jak se je jednou naučí, už je nikdy nezapomene.“

Reynolds se na Wima díval užasle. „V našem podniku byste se určitě uplatnil.“

„Já místo mám,“ odsekl Wim.

Hamilton v jejím výrazu rozpoznal hněv. Záměrně proto změnil téma. „Co Wim?“ zeptal se.

Ta otázka Catherine dokonale zaskočila. „Wim? Ten... se má dobře. Evelyn mi prozradila, že je vaším pacientem.“

„Ano.“

„Dokážete vysvětlit, jak... proč je takový?“

„Wim mě vyhledal, protože neustále přicházel o práci. Je to velmi vzácný případ – pravý mizantrop. Nemohu přijít na to proč, ale jisté je, že nenávidí lidi. Nedovede si vytvářet vztah k druhým.“

Catherine si připomněla Evelynina slova. *Chybí mu cit. Nikdy k nikomu nepřilne.*

„Ale Wim je perfektní v matematice,“ pokračoval Hamilton. „Nyní má práci, kde může své znalosti uplatnit.“

Catherine přikývla. „Nikdy jsem nepoznala člověka, jako je on.“

Catherine se otočila zpět k mužům. „Pan Demiris mi oznámil, že zde budete kontrolovat činnost společnosti. Budu vám nápomocna, jak jen bude v mých silách. Když budete cokoliv potřebovat, pokusím se to zařídit. Když nyní půjdete se mnou, představím vám Wima a ostatní spolupracovníky.“ Cestou po chodbě se zastavovala, aby je představila. Nakonec došli až k Wimově pracovně.

„Wime, tohle je delegace od pana Demirise. Jsou to pánové Yves Renard, Dino Mattusi a Jerry Haley. Právě přijeli z Řecka.“

Wim se díval nepřítomně. „Obyvatelstvo Řecka čítá pouze sedm milionů šest set třicet tisíc.“ Hosté se po sobě ohlíželi a byli vyvedeni z míry.

Catherine se v duchu usmála. Reagovali na Wima přesně tak jako ona, když se s ním setkala poprvé.

„Dala jsem vám připravit kanceláře,“ sdělila jim. „Zavedu vás tam.“

Na chodbě se Haley zeptal: „Co to proboha bylo? Od někoho jsem se doslechl, že je tady důležitý.“

„Však také je,“ ujistila ho. „Wim vede v patrnosti finanční záležitosti všech oddělení.“

„Já bych ho nenechal vést v patrnosti ani stav své kočky,“ zavrčel Haley.

„Až ho poznáte lépe...“

„Já si ho tedy poznat lépe nepřěji,“ zamumlal Francouz.

Po návratu od doktora Hamiltona do práce zašla Catherine za Wimem.

„Dnes jsem byla u doktora Hamiltona,“ zahájil hovor.

„Jo? Podle sociologického průzkumu je mezi pacienty psychiatrů proti stovce ovdovělých sedmdesát tři rozvedených, šedesát pět případů rozvráceného manželství, šedesát tři trestaných, šedesát tři stížených úmrtím v rodině, padesát tři tělesně postižených a nemocných, padesát nešťastných v manželství, čtyřicet sedm propuštěných ze zaměstnání...“

Catherine bez hnutí poslouchala. *Jaké to musí být, vnímat lidi pouze v matematických kategoriích? Nikdy nepoznat druhého člověka jako lidskou bytost, nemít opravdového přítele. Mám pocit, že já jsem našla nového přítele, shrnula zážitky dne.*

Hosté z Atén byli nároční a Catherine zjišťovala, že má velmi málo času pro sebe. Haley, Renard a Mattusi se několikrát sešli s Wimem a Catherine se bavila, když na něj pomalu měnili názor.

„A to dokáže z hlavy, bez početních tabulek?“ žasl Haley.

„Přesně tak.“

„Něco takového jsem v životě neviděl.“

Melina váhala. Měla tak naléhavý a ošemetný vzkaz, že ho nemohla svěřit komukoliv, jenže už nebude mít příležitost zavolat znovu. Vzpomněla si, že se Costa zmiňoval o jakémsi Wimůvi Vandeenu, prý géniovi.

„Mohla bych mluvit s panem Vandeenem?“

„Chvilinku.“

Ozval se mužský hlas. „Haló.“

Sotva mu rozuměla.

„Mám vzkaz pro Catherine Alexandrovou. Je to velmi důležité. Můžete jí ho, prosím vás, vyřídit? Ale určitě.“

„Catherine Alexandrové?“

„Ano. Vyříd'te jí... vyříd'te jí, že její život je v nebezpečí. Někdo ji má zabít. Myslím, že by to mohl být někdo z těch, co přijeli z Atén.“

„Z Atén...“

„Ano.“

„Atény mají osm set šest tisíc obyvatel...“

Melina nechápala, co to plácá. Zavěsila. Víc už udělat nemohla.

Wim seděl za svým pracovním stolem a dělal si rozbor telefonického rozhovoru. *Někdo má zabít Catherine. V Anglii bylo letos zavražděno sto čtrnáct osob. Catherine tedy bude stá patnáctá. Někdo z těch, co přijeli z Atén. Jerry Haley, Yves Renard, Dino Mattusi. Jeden z nich zabije Catherine.* Wimův počítačový mozek okamžitě vychrlil o těchto třech mužích všechny údaje. *Myslím, že vím, který z nich to bude.*

Když se Catherine později vrátila, Wim jí ten telefonát zatajil. Byl zvědav, zda uhodl správně.

Každý večer trávila Catherine s jiným členem delegace. A vždycky když ráno přišla do práce, už na ni Wim netrpělivě čekal. Pokaždé se zdálo, že je zklamaný.

Tak kdy mu to již umožní? zoufal si. Možná by jí o tom telefonickém vzkazu měl říct. Ale to by byl podvod. Nebylo by spravedlivé účastníky sázky ovlivňovat.

...Když ráno přijdu do práce, Wim na mě vždycky čeká. Dříve to niky nedělal. A jak mě uvidí, skoro jako by měl zlost, že tam jsem.

Důvěrný spis

Přepis rozhovoru s Wimem Vandeenem

A: Jak se dnes cítíte?

W: Dobře. Přijel jsem sem taxíkem, řidič se jmenuje Ronald Christie, státní poznávací značka tři-nula-dva-sedm-jedna, číslo osvědčení tři-nula-sedm-nula, cestou jsme potkali třicet sedm roverů, jeden bentley, deset jaguarů, šest austinů, jeden rolls-royce, dvacet sedm motocyklů a šest bicyklů.

A: Jak se vám daří v práci?

W: Však víte.

A: Nestyd'íte se.

W: Já ty lidi tam nesnáším.

A: A co Catherine Alexandrová? ... Wime, co Catherine Alexandrová? ... Wime?

W: Ach ta. Ta už u nás pracovat nebude.

A: Jak to myslíte?

W: Bude zavražděna.

A: Cože? Jak jste na to přišel?

W: Řekla mi to.

A: Catherine vám řekla, že ji někdo zavraždí?

W: Ne, jiná.

A: Která jiná?

W: Jeho žena.

A: Čí žena, Wime?

W: Constantina Demirise.

A: To on vám řekl, že Catherine Alexandrovou někdo zavraždí?

W: Paní Demirisová. Jeho žena. Volala mi z Řecka.

A: Kdo má Catherine zavraždit?

W: Jeden z těch mužů.

A: Máte na mysli jednoho z těch mužů, kteří přiletěli z Atén?

W: Ano.

A: Wime, musíme tenhle rozhovor neprodleně ukončit. Spěchám pryč.

W: Dobře.

UKRÁTKA